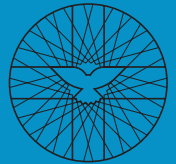

PROGRAMMABOEKJE

van de werkgroep
Kerk-Anders
te Sleeuwijk / Woudrichem

2015 - 2016

Protestantse Kerk

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	2
CONTACTGEGEVENS	3
PROGRAMMAOVERZICHT SEIZOEN 2015–2016	4
BEZOEK AAN ZALTBOMMEL - HET MIKWE	6
POËZIE VERRAST	6
PALLIATIEVE ZORG - GEDACHTEN RONDON HET LEVENSEINDE	8
MUZIEK VAN HUIS UIT... JOHANNES BRAHMS	8
<i>DONDERDAGMIDDAGDOCHTER</i> - AANDACHT VOOR EEN BIJZONDER BOEK.....	10
FILMAVOND: <i>AS IT IS IN HEAVEN</i>	10
HALLO, MARIA!	11
BIDDEN IS PRATEN MET GOD, MEDITEREN IS LUISTEREN NAAR GOD.....	12
NAARDENSE BIJBEL	12
MUZIEK VAN HUIS UIT... WOLFGANG AMADEUS MOZART.....	14
BEELDEN VAN MARIA MAGDALENA - VAN ROLMODEL TOT PROSTITUEE.....	14
TUSSEN WIJSHEID EN WAAN - HANNAH AHRENDT NU	16
KRUISWEG.....	17
ENGELENLICHT-HARTJES - CREATIEVE WORKSHOP	17
FILMAVOND ROND 4 EN 5 MEI	18
MOEDER DE VROUW IN TRIO - GESPREK OVER MOEDERROMANS.....	18
<i>HOF VAN LOF</i> - BEZOEK AAN EEN KLOOSTERTUIN	19
AANMELDEN - PRAKTISCHE REGELS	20
FLITSBERICHT.....	20

WOORD VOORAF

De werkgroep *Kerk-Anders*, een initiatief van beide PKN-kerken, brengt ook nu weer aan het begin van het nieuwe seizoen het ondertussen bekende boekje uit, een soort keuzemenu uit al de programma's die de initiatiefnemers hebben verzameld.

Activiteiten die betrekking hebben op geloven en kerk-zijn, spiritualiteit en kunst: kortom op het leven zoals zich dat in onze omgeving en ook daarbuiten afspeelt en waar we allen onderdeel van zijn.

Voor de meeste activiteiten vindt *Kerk-Anders* een warm welkom in de vergaderzalen van de beide kerken, maar ook trekken we er op uit voor bijvoorbeeld een museumbezoek of een trip naar een interessante stad.

Het programma van *Kerk-Anders* is in het kader van onze samenwerking ook opgenomen in het Parochieblad van de Sint Elisabethparochie (regio Dongemond) en eventuele gezamenlijke activiteiten worden bekend gemaakt via kerk- en streekbladen, flyers en posters.

Dit boekje wordt uitgedeeld op de startzondag en ligt gedurende het hele seizoen in de hal van de kerken.

Het is voor het goede verloop van de avonden fijn als u zich opgeeft, dit in verband met het reserveren van zalen en uiteraard de koffie. Over het hoe en wat van het aanmelden is alles te lezen op pagina 20. Voor de eerste keer is daar ook informatie te vinden over een (vrijwillige) bijdrage van de deelnemers aan de vele kopjes koffie die er tijdens de avonden van *Kerk-Anders* worden geschonken.

Bij de contactgegevens van de leden van de werkgroep ontbreekt helaas de naam van Nesia Doruiter. Ze stierf op 20 juli jl. na een hevige ziekte. Ze was één van de mensen van het eerste uur van *Kerk-Anders*. Altijd aanwezig, trouw, eerlijk en oprecht. Zeer betrokken bij de voorbereiding van de kloosterweekends en dit met een grote kennis van kloosters die voor onze groep geschikt waren. Ze kende de gastenzusters en -broeders en wist zelfs dat je op een bepaalde tijd beter niet met een bepaalde broeder kon bellen, want dan had 'ie zijn dag niet. Met de voorbereiding van het kloosterweekend voor het voorjaar 2016 was Nesia bezig toen ze ziek werd en al haar activiteiten stopten. Het lukte de andere leden van de kloostergroep niet meer om op een geschikte tijd een klooster te vinden, dus in ons boekje zult u geen kloosternieuws vinden. Wij hopen dat het nog gaat lukken en u hoort zeker van ons.

Wij gaan verder zonder Nesia, maar haar naam zal zeker nog vaak worden genoemd.

Kerk-Anders gaat ergens over en gaat ervoor. Misschien is het een idee om het programmaboekje eens door te geven aan burens, familie en vrienden.

Namens de werkgroep *Kerk-Anders*,
Marchien Timmerman

CONTACTGEGEVENS

Het *algemene e-mailadres* van de werkgroep *Kerk-Anders* voor aanmeldingen, vragen en/of opmerkingen is:

werkgroepkerk.anders@gmail.com

Leden van de werkgroep *Kerk-Anders* zijn:

Leida van Diest	 302850	<i>leida@vandiest.info</i>
Marianne Hartman	 302346	<i>hart5007@planet.nl</i>
Rien van de Kreeke	 302245	<i>mkreeke@gmail.com</i>
Annemarie Smits	 307624	<i>hrpsmits@planet.nl</i>
Marchien Timmerman-Zondag	 309505	<i>m.timmerman-zondag@planet.nl</i>
Nadine Veenman	 307308	<i>nadineveenman@hotmail.com</i>
Koos van Vliet	 404742	<i>koos.45@hetnet.nl</i>
Coen Westerveen	 301005	<i>coenwesterveen@ziggo.nl</i>

PROGRAMMAOVERZICHT SEIZOEN 2015–2016

Activiteit	Datum en tijd	Blz.	Aangemeld
Bezoek aan Zaltbommel - Het Mikwe	za 26 sept. 2015: 10.30–12.30 uur	6	☐
Poëzie verrast	wo 30 sept. 2015, wo 14 okt. 2015: 20.00–22.00 uur	6	☐
Palliatieve zorg - Gedachten rondom het levenseinde	di 6 okt. 2015: 20.00–22.00 uur	8	☐
Muziek van huis uit... Brahms	di 27 okt. 2015: 20.00–22.00 uur	8	☐
<i>Donderdagmiddagdochter</i> - Aandacht voor een bijzonder boek	di 10 nov. 2015: 20.00–22.00	10	☐
Filmavond: <i>As it is in heaven</i>	wo 18 nov. 2015: 20.00–22.00 uur	10	☐
Hallo, Maria!	wo 2 dec. 2015: 20.00–22.00 uur	11	☐
Bidden is praten met God, mediteren is luisteren naar God	wo 6 jan. 2016: 20.00–22.00 uur	12	☐
Naardense Bijbel	wo 20 jan. 2016: 20.00–22.00 uur	12	☐
Muziek van huis uit... Mozart	di 9 feb. 2016: 20.00–22.00 uur	14	☐
Beelden van Maria Magdalena - Van rolmodel tot prostituee	di 16 feb. 2016: 20.00–22.00 uur	14	☐
Tussen wijsheid en waan - Hannah Ahrendt nu	di 1 mrt. 2016, wo 16 mrt. 2016: 20.00–22.00 uur	16	☐
Kruisweg	ma 21 mrt. 2016: vanaf 20.00 uur	17	☐
Engelenlicht-hartjes - Creatieve workshop	do 14 apr. 2016: 20.00–22.00 uur	17	☐

Activiteit	Datum en tijd	Blz.	Aangemeld
Filmavond rond 4 en 5 mei	wo 20 apr. 2016: 20.00–22.00 uur	18	☐
Moeder de vrouw in trio - Gesprek over moederromans	di 3 mei 2016: 20.00–22.00 uur	18	☐
<i>Hof van Lof</i> - Bezoek aan een kloostertuin	juni 2016: op een vrijdag	19	☐

BEZOEK AAN ZALTBOMMEL - HET MIKWE

Datum : zaterdag 26 september 2015
Tijd : 10.30–12.30 uur
Plaats : Zaltbommel
Leiding : Hen Meesterman
Kosten : €5 per persoon (en eventueel lunch)

We verzamelen rond half 10 bij het *Trefpunt* en vertrekken met de auto richting Zaltbommel.

We worden rond 10.30 uur verwacht in museum *Het Mikwe*. We zullen daar worden rondgeleid, met aansluitend een wandeling langs de joodse huizen en begraafplaatsen.

Tijdens deze wandeling zal er ook aandacht worden geschonken aan de gelege Stolpersteine in Zaltbommel.

Voor de liefhebbers kunnen we aansluitend (op eigen kosten) lunchen *In de Roos*, de Bommelse versie van *'n Tikkie Anders*.

Maximaal aantal deelnemers: 15

Opgave verplicht

POËZIE VERRAST

Datum : woensdag 30 september en 14 oktober 2015
Tijd : 20.00–22.00 uur
Plaats : *Trefpunt*
Leiding : Marchien Timmerman

Hoe lees je poëzie ofwel hoe zou je het kunnen lezen? Hoe herken je poëzie en hoe ga je er van houden?

Het herkennen, zeker als er rijmwoorden in het gedicht worden gebruikt is niet zo moeilijk, maar zeker in moderne poëzie worden deze nauwelijks nog gebruikt, dus kunnen we ook nauwelijks nog spreken van een gedicht. Wel worden in veel poëtische schrijfsels korte regels gebruikt, maar ook weer lang niet altijd. Dus een definitie over wat het nu wel of niet is, is er eigenlijk niet. Maar dat is ook niet zo belangrijk, het gaat er vooral om wat de lezer zelf mooi vindt. Een belangrijk hulpmiddel om daarachter te komen is het lezen van poëzie, veel gedichten in allerlei vorm en stijl. En bedenk vooral dat smaken verschillen.

Voor een korte kennismaking met gedichten in het algemeen heeft *Kerk-Anders* twee avonden gereserveerd.

De eerste avond is bestemd voor een korte kennismaking met het onderwerp en met gedichten uit verschillende tijden.

De tweede avond gebruiken we grotendeels voor de poëzie uit het *Liedboek* en dan met name de gedichten vanaf pagina 1364–1496. Op deze pagina's staan een aantal gedichten zonder melodie, herkenbaar aan een blauwe streep. Uiteraard betekent dit niet dat de schat van de andere liederen uit het *Liedboek* niet poëtisch is, de meeste liederen zijn dat namelijk zeer zeker wel. Ook daar zal in de tweede avond aandacht voor zijn.

Vanzelfsprekend is het fijn als deelnemers in het bezit zijn van het *Liedboek*, want we gaan het zeker gebruiken.

Hopelijk worden deelnemers verrast door de poëzie.

PALLIATIEVE ZORG - GEDACHTEN RONDON HET LEVENSEINDE

Datum : dinsdag 6 oktober 2015

Tijd : 20.00-22.00 uur

Plaats : *Trefpunt*

Leiding : Roel Pierik

“Van mij hoeft het allemaal niet meer!”, “Als het mijn tijd is zal ik gaan”, “Ik kom, maar nu nog even niet!”, “Dood is dood!”, “Gaan we, dan gaan we!” Dit zijn zo maar een paar uitdrukkingen, die betrekking kunnen hebben op het levenseinde van een mens. Achter elk van deze uitdrukkingen schuilt echter een hele gedachtewereld over zin en onzin van het leven.

Op deze avond willen we ingaan op dat levenseinde. We willen proberen om het onderwerp te benaderen vanuit verschillende gezichtspunten.

Een mens is altijd op zoek naar antwoorden op vragen die in hem of haar leven. Dat is zeker het geval als het gaat om zingevingvragen en om vragen over moraliteit, goed en kwaad, geloof en wetenschap. Deze avond belooft niet een avond te worden met antwoorden op vragen, maar eerder een avond met vragen over mogelijke antwoorden. Vragen als: is ons levenseinde bepaald? Is het een (on)gelukkig toeval of een domme pech? En wat is een voltooid leven? Wie bepaalt dat. Wat is ondraaglijk lijden? En wie bepaalt dat. Staat tegenover het recht op zelfbeschikking iets als levensplicht?

Een avond over het levenseinde zal geen hilarische avond worden. Maar het is ook niet de bedoeling dat u terneergeslagen weer naar huis zult gaan. En misschien houdt u aan deze avond meer vragen over dan antwoorden.

Ons levenseinde. In hoeverre hebben we zelf zeggenschap? Is er een keus met betrekking tot ons einde? In hoeverre heeft onze levensovertuiging (ons geloof) invloed op ons toeleven naar het einde?

Allemaal vragen die we de revue kunnen laten passeren. Ik hoop op een vruchtbare interactieve avond.

MUZIEK VAN HUIS UIT... JOHANNES BRAHMS

Datum : dinsdag 27 oktober 2015

Tijd : 20.00-22.00 uur

Plaats : Vlierdreef 31

Leiding : Ds. Coen Westerveen

De muziek van Johannes Brahms wordt gerekend tot de late romantiek, waarin veel volkse invloeden te vinden zijn. Tot zijn bekendere werken behoren de *Hongaarse dansen* en *Ein deutsches Requiem*.

Het oeuvre van Brahms is zeer omvangrijk, hoewel veel ervan door de componist zelf is vernietigd. Brahms was buitengewoon kritisch naar het zijn eigen werken betref. Hij schreef vier prachtige symfonieën, twee geweldige pianoconcerten, een bloedmooi vioolconcert en twee al even schitterende serenades. Brahms is de reus onder de negentiende-eeuwse componisten van kamermuziek. Zowel in dit genre als in dat van de symfonie was hij Beethovens belangrijkste opvolger. Niet alleen de kwantiteit van zijn productie is indrukwekkend, maar ook de kwaliteit. Hij bewerkte tevens muziek van Händel, Schubert en Bach.

Hoewel hij één van de laatsten der grote romantici was, was hij sterk georiënteerd op de classicistische stijl van de zogenaamde Eerste Weense School: Haydn, Mozart en Beethoven. Hij dweept met Bach en Beethoven. Muzikaal wordt Brahms tot de 'conservatieven' gerekend. In werkelijkheid is zo'n typering echter relatief.

U wordt van harte uitgenodigd om u te laten verleiden door de verrukkelijke muziek van Johannes Brahms!

Maximaal aantal deelnemers: 20

Opgave verplicht

DONDERDAGMIDDAGDOCHTER

AANDACHT VOOR EEN BIJZONDER BOEK

Datum : dinsdag 10 november 2015

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Trefpunt*

Leiding : Marchien Timmerman m.m.v. Henny van der Boom, Hotske van der Giessen en Martje Slagmolen

Donderdagmiddagdochter is het oprechte verhaal van een vader die moet omgaan met het verlies van zijn pas geboren dochtertje, van een echtgenoot die mee door dit verlies zijn huwelijk door zijn vingers ziet glippen en van een man (hijzelf dus), streng gereformeerd opgevoed, die zijn geloof door al deze gebeurtenissen moet herijken.

In een interview zegt de schrijver: “Over dit alles wilde ik zonder beperking schrijven” en dat heeft hij gedaan. Mede daardoor is het een intrigerend, heftig en ontroerend boek geworden dat bovendien goed is geschreven.

De vier bovengenoemde vrouwen vonden het een bijzonder boek wat zeker de moeite was om onder de aandacht van meer mensen te brengen en waar zou dat beter kunnen dan bij *Kerk-Anders*? Alle vier willen ze op dinsdag 10 november vertellen wat hen het meest heeft getroffen in dit boek en daarover met een aantal mensen in gesprek gaan. *Kerk-Anders* nodigt u hiervoor hartelijk uit.

Om de lijn in het boek goed te kunnen volgen is het wel belangrijk dat deelnemers het boek van te voren hebben gelezen.

Het boek is geschreven door Stevo Akkerman en de uitgever is Nieuw Amsterdam. Stevo Akkerman is redacteur bij het dagblad *Trouw* en met het boek won hij in 2014 de Juryprijs van het Christelijk Literair Overleg en de Vlaamse prijs voor het Beste Spirituele Boek.

FILMAVOND: *AS IT IS IN HEAVEN*

Datum : woensdag 18 november 2015

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

Dirigent Daniel Daréus toert om de hele wereld met zijn wereldberoemde muziekstukken en staat dag na dag op het podium. Tot hij een hartaanval krijgt en hij het doktersadvies krijgt zeer rustig aan te doen. Hij keert terug naar zijn geboortedorp en neemt een andere naam aan om zijn aanwezigheid geheim te houden.

In die tijd van bezinning moet hij onder ogen zien, dat zijn carrière slechts een vlucht was uit zijn ongelukkige jeugdijaren. En dat terwijl hij juist weer woont tussen dezelfde mensen van toen.

Een film vol met muziek en vooral de kracht, troost en de genezing, die mensen uit muziek en het maken/zingen ervan kunnen krijgen.

HALLO, MARIA!

Datum : woensdag 2 december 2015

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

Leiding : Ds. Anneke Kruithof-Looije

“Hallo, Maria!” of in onze bijbelse, en meer vertrouwde taal “Gegroet, Maria!” De engel Gabriël komt Maria vertellen dat ze zwanger zal worden. Woorden uit Lucas 1 die veel mensen geïnspireerd hebben tot het maken van beelden, schilderijen, muziek – het *Ave Maria* – en gedichten. Het zijn rijke kunstuitingen, vol verhalen, vol verwondering, vol duiding.

Deze avond kijken we naar verschillende afbeeldingen van dit moment – in de kunst de *Annunciatie* of *Verkondiging* genoemd. Afbeeldingen gemaakt voor het jaar 1000 en een schilderij van rond 2000. We zullen ontdekken wat de schilder te vertellen heeft, welke verhalen achter het schilderij zitten.

We luisteren naar muziek, en horen gedichten. Een gevarieerde avond dus!

BIDDEN IS PRATEN MET GOD, MEDITEREN IS LUISTEREN NAAR GOD

Datum : woensdag 6 januari 2016
Tijd : 20.00–22.00 uur
Plaats : *Koren-aar*
Leiding : Elly de León-van der Vlugt

Meditatie is al duizenden jaren oud en terug te vinden in iedere cultuur en religie. Hoewel geruime tijd naar de achtergrond geschoven en voorbehouden aan een selecte groep, staat meditatie momenteel door de positieve resultaten weer volop in de belangstelling en wordt het steeds meer toegepast o.a. in de gezondheidszorg. Door de innerlijke rust en ontspanning die het gevolg zijn, voelen vele mensen zich aangetrokken tot meditatie.

Maar voor diegenen die openstaan voor het diepere ligt het op den duur te bereiken effect van meditatie nog verder. Als je tijdens de meditatie gedachten, emoties en lichamelijke gevoelens kunt loslaten, verandert het je hele persoon. Je leeft dan niet langer oppervlakkig, maar komt binnen in je ware zijn, een dieper niveau van bewustzijn. Meditatie is de weg naar het weten dat je lichaam een tempel is van de Heilige Geest die in je woont, en ook de weg naar het ervaren van Gods stille aanwezigheid in je.

Op deze avond gaan we door middel van geleide meditaties aan de slag om die stilte te bereiken en daarin te vertoeven. De avond is toegankelijk voor iedereen: degenen die nog nooit gemediteerd hebben en degenen die al korte of lange tijd mediteren. Ik nodig je uit om mee te doen en te ervaren wat het met je doet!

NAARDENSE BIJBEL

Datum : woensdag 20 januari 2016
Tijd : 20.00–22.00 uur
Plaats : *Trefpunt*
Leiding : Pieter Oussoren en Theo van Willigenburg

Bij een *Bijbel in Gewone Taal* kun je je wel voorstellen wat de bedoeling is van het vertaalwerk en wat ongeveer het resultaat zal zijn: een Bijbel die iedereen kan begrijpen. Is de tien jaar oude *Naardense Bijbel* het tegenovergestelde: een Bijbel in zeer ongewone en vaak onbegrijpelijke taal? Nee, ook de *Naardense Bijbel* wil redelijk gewoon en begrijpelijk zijn, maar blijft wel zo dicht mogelijk bij de eigenaardigheden van de grondtekst, zodat ook zonder kennis van Hebreeuws en Grieks te zien is ‘wat er eigenlijk staat’.

Onlangs is een grondig herziene druk verschenen, die nog preciezer de grondtalen weergeeft. Het levert tal van nieuwe inzichten op en een nog poëtischer taal. Over die inzichten en over de schoonheid van de bijbelse literatuur vertellen vertaler en eindredacteur. Samen lezen we markante passages.

Pieter Oussoren, nu predikant van de Lutherse Kerk Apeldoorn, heeft 32 jaar aan de vertaling gewerkt, en samen met zijn levensgezel Theo van Willigenburg, theoloog en filosoof, heeft hij de afgelopen jaren gewerkt aan een revisie van de *Naardense Bijbel* zodat de onlangs verschenen 10de druk niet alleen kleiner is (zakbijbel!), maar ook (nog) fijner als vertaling.

MUZIEK VAN HUIS UIT... WOLFGANG AMADEUS MOZART

Datum : dinsdag 9 februari 2016

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : Vlierdreef 31

Leiding : Ds. Coen Westerveen

Een paar seizoenen geleden kwam deze componist ook al aan bod, maar toen in combinatie met Joseph Haydn. Achteraf niet zo'n gelukkige keuze. Frans Brügger zei al: dan wint Mozart altijd. In die aflevering werden beide componisten ernstig tekort gedaan.

Ik wil dit graag goedmaken door u een hele avond prachtige en ook onbekende muziek van Mozart te laten horen en er iets over te vertellen.

In de eerste plaats besteed ik aandacht aan de opera's die Mozart geschreven heeft. Weergaloze muziek, waarin Mozart zijn diepste wezen gaf. *Le nozze di Figaro*, *Così fan tutte* ('zo doen ze allemaal') en *Don Giovanni*.

Daarnaast wil ik u een kant van de componist laten horen die bij velen minder bekend of zelfs onbekend is: muziek die Mozart schreef voor de Vrijmetselaar. Eén instrumentale compositie is beroemd: treurmuziek die tegelijkertijd heel bemoedigend en versterkend is.

Aan het slot van de avond zal het onvolprezen *Strijkkwintet KV 516* klinken.

Het belooft een onvergetelijke avond te worden.

Maximaal aantal deelnemers: 20

Opgave verplicht

BEELDEN VAN MARIA MAGDALENA

VAN GELIEFD ROLMODEL TOT BOETVAARDIGE PROSTITUEE

Datum : dinsdag 16 februari 2016

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

Leiding : Kees van Geest

Wat ooit begon als het bijna terloops meenemen van zomaar een paar plaatjes van een heilige in Zuid Frankrijk, leidde uiteindelijk tot een enorme verzameling afbeeldingen van Maria Magdalena in de Europese beeldende kunst. Wat bleek zij populair te zijn geweest. En wat nog mooier was, de wijze waarop zij vanaf de middeleeuwen werd weergegeven bleek een spiegel te zijn van het denken over haar en over de positie van de vrouw in de loop der tijden.

Daarom deze presentatie over Maria Magdalena in het Europese beeldende kunst van de middeleeuwen en van het begin van de moderne tijd.

Traditioneel wordt de overgang van de middeleeuwen naar de nieuwe tijd gedateerd rond 1500, bij het begin van de zestiende eeuw. Hoewel die scheiding natuurlijk niet abrupt is, kan men zeggen dat er vanaf die tijd veel in beweging komt. Door de ontdekkingen worden nieuwe handelswegen ontdekt en groeien de steden. Dat betekent niet alleen welvaart. De vorsten streven naar eenheidsstaten. Dat betekent ook oorlogen en opstanden, een wereld in beroering. De wetenschappen bloeien. Kritische geesten doen van zich spreken, ook in religieus opzicht. Humanisten, Reformatoren en de katholieke Contrareformatie veroorzaken fundamentele veranderingen in het Europese christendom.

Aan de hand van schilderijen en beeldhouwwerken zien we hoe het middeleeuwse beeld van Maria Magdalena onder invloed van de nieuwe religieuze denkbeelden in de zestiende eeuw wordt omgevormd tot een nieuw beeld. De alom geliefde heilige, de 'vriendin van God' zelfs, die je als christen zo graag bij je wilt hebben en die je wilt navolgen, verliest haar glans. Het nieuwe beeld van haar is dat van een gevallen vrouw die een leven van boetedoening leidt om daarmee vergeving te verwerven voor haar zondig verleden.

Het achterliggende doel van de presentatie is niet zozeer religieus, maar de presentatie wil laten zien hoe de beeldende kunst in de zestiende eeuw uitdrukking gaf aan gewijzigde opvattingen.

TUSSEN WIJSHEID EN WAAN - HANNAH AHRENDT NU

Datum : dinsdag 1 maart en woensdag 16 maart 2016

Tijd : 20.00-22.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

Leiding : Dr. H.J. (Heine) Siebrand

Als we alles moesten geloven, dan waren we nergens. Vooral de angst voor terreur en geweld maakt mensen kwetsbaar voor pasklare antwoorden van radicale opvattingen en overtuigingen. Hannah Arendt (1906-1975), Amerikaanse politieke filosoof van Joodse origine, is beroemd geworden vanwege haar inzichten in de herkomst van intimidatie en geweld, en de opkomst en invloed van totalitaire regimes zoals vandaag de IS. Ze heeft aangetoond dat wanneer wij ons blind staren op 'het kwaad' we als het ware al geïntimideerd zijn omdat we ophouden met goed opletten en goed nadenken.

Eén van haar grootste en meest invloedrijke inzichten presenteerde ze in 1961, toen de Nazi-misdadiger Eichmann in Jeruzalem terecht stond, waarvan zij toen verslag deed. De banaliteit van het kwaad, ontdekte ze, was onopvallender en dagelijker dan gedacht. Namelijk in de plichtsgetrouwe ambtenaar, die niet meer nadenkt en stipt de regels volgt, en dus geen onderscheid meer maakt tussen wat goed is en wat kwaad.

In het algemeen wil zij mensen weerbaar maken door zelf goed te leren kijken en zien. Zich niet te laten meeslepen. Vooral wanneer in de samenleving de nadruk exclusief komt te liggen op consumeren en produceren. Dan vervlakt en vervalt de gemeenschap en word je niet meer gehoord als je als mens je stem verheft. Niet de ideologieën die zich aandienen maar de kleurrijke verscheidenheid en pluriformiteit van het dagelijks leven vormen de echte realiteit van het bestaan. Die moet gehoord en gezien worden tegen andere krachten in.

Tijdens deze twee avonden zal op voor ieder toegankelijke wijze verteld worden over de aanpak van Hannah Arendt en zullen we ook met elkaar in gesprek gaan. Om samen te leren in vrijheid.

Bij voldoende belangstelling zal op een derde, nog vast te leggen avond, de film *Hannah Arendt* worden vertoond.

KRUISWEG

Datum : maandag 21 maart 2016

Tijd : vanaf 20.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

De kruisweg staat al in een eeuwenlange traditie. In, veelal, rooms-katholieke kerken loopt men op Goede Vrijdag langs 14 (soms 15) zogenaamde staties, schilderijen die met elkaar het verhaal van het lijden en de kruisiging van Jezus weergeven.

De laatste jaren komt het 'lopen' van de kruisweg ook in protestantse kringen in de belangstelling. *Kerk-Anders* verzorgt al zo'n vijftien jaar een kruisweg op de maandag van de stille week. De eerste jaren in het Oude Kerkje aan de dijk en daarna in de kerkzaal van de Hervormde Gemeente.

Wij maken gebruik van materiaal dat door vooral moderne kunstenaars is gemaakt. We doen dit met behulp van een presentatie, waarbij we na iedere 'statie' een gedicht of gebed uitspreken, een keervers zingen en luisteren naar een muzikaal ensemble.

Na afloop is er koffie.

ENGELENLICHT-HARTJES - CREATIEVE WORKSHOP

Datum : donderdag 14 april 2016

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Trefpunt*

Leiding : Sylvia van der Giessen

Kosten : €5 per persoon (inclusief koffie/thee)

Tijdens deze creatieve workshop krijg je uitleg hoe de engelen-lichthartjes, zoals ze door Sylvia genoemd worden, zijn ontstaan en welke gedachte erachter zit. Het basisidee is dat je door middel van deze engelen-lichthartjes verbinding kunt maken met anderen ("samen is niet alleen").

Na een korte toelichting ga je zelf een ontwerp maken én schilderen op een voorwerp dat jou aanspreekt. Er zullen diverse doosjes, hartjes en stenen aanwezig zijn om je ontwerp op te kunnen maken. Zelf een voorwerp meenemen kan natuurlijk ook. Na het schilderen wordt je ontwerp afgelakt zodat je het direct mee naar huis kunt nemen. Je kunt ook besluiten je ontwerp weg te geven aan iemand in jouw omgeving.

Maximaal aantal deelnemers: 15

Opgave verplicht

FILMAVOND ROND 4 EN 5 MEI

Datum : woensdag 20 april 2016

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Koren-aar*

Een filmavond waarin machtsverhoudingen, onderdrukking, keuzes maken en vrijheid centraal staan.

Vooraf nu (70 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog) wordt er gezocht naar een film, die dat goed weergeeft – opdat we nooit vergeten en onze vrijheid eren...

De titel van de film wordt t.z.t. via de kerkbladen en *Kerknieuws* bekend gemaakt.

MOEDER DE VROUW IN TRIO - GESPREK OVER MOEDERROMANS

Datum : dinsdag 3 mei 2016

Tijd : 20.00–22.00 uur

Plaats : *Trefpunt*

Leiding : Koos van Vliet

Na de avonden van *Kerk-Anders* met een aangesproken Maria (december 2015) en een veelbesproken Maria Magdalena (februari 2016) vraagt nu een onbesproken Magdalena ('t Hart) de aandacht. Zij is in goed gezelschap van een moeder afkomstig uit Nederlands-Indië (Van Dis) en een moeder uit Marokko (Benzakour).

U kunt zich op de ontmoeting met hen voorbereiden door het lezen van een of meer van hun levensverhalen:

- *Magdalena* (2015) van Maarten 't Hart (1944)
- *Ik kom terug* (2015) van Adriaan van Dis (1946)
- *Yemima, een stilleven van een Marokkaanse moeder* (2013) van Mohammed Benzakour(1972)

Zouden deze vrouwen 'ontaarde moeders' (Renate Dorrestein) zijn?

Of beantwoorden ze aan de ervaring van de vermaarde dominee Buskes (1899–1980)? Hij vertelt hoe hij eens middernacht thuiskwam, de trap opstomde met twee broodjes, al roepend: "Moeder, we zijn er weer, ben je daar nog?" – Moeder, ben je daar nog...alsof moeder er niet zal zijn, zo dacht hij.

Aandacht op Moederdag kenden deze drie vrouwen niet. Komen ze als besproken moeders verrassend liefdevol te voorschijn? Dat zullen we op deze avond ervaren.

HOF VAN LOF - BEZOEK AAN EEN KLOOSTERTUIN

Datum : een vrijdag in juni 2016

Leiding : Attie Jonker

Ruim 650 jaar ligt aan de Maas het stadje Megen. En 350 jaar staat daar een klooster van de Minderbroeders. Zij wonen er, bidden in de kerk het koorgebed, werken in huis of daarbuiten. Vroeger bestond dat werk uit onderwijs op de Latijnse school, het gymnasium aan de overkant van de straat, en assistentie in de zielzorg door het hele land. Tegenwoordig bestaat dat werk met name uit aandacht voor gasten die een paar dagen komen meeleven met de broeders en staat het huis vooral open voor jonge mensen die op zoek zijn naar diepgang in hun leven.

Ook 350 jaar heeft het klooster een ommuurde tuin. Het is altijd een moestuin geweest die groente en fruit moest leveren voor de bewoners. Omdat het aantal bewoners kleiner werd en de broeders zelf geen tuinman meer hadden, kwam een flink deel van de tuin beschikbaar voor een nieuwe bestemming: de *Hof van Lof*.

Eeuwenlang heeft in de tuin het nut voorop gestaan. Maar de bomen, bloemen en planten mogen nu hun eigen verhaal vertellen. Niet om wat ze opbrengen worden ze gewaardeerd, maar om wat ze zijn. Ze zijn een stukje van de schepping, mooi door hun kleur en vorm, boeiend ook door de ideeën waarop ze je brengen.

Dat laatste krijgt vooral de aandacht. De zonnebloem lijkt wel een afbeelding van de zon, maar ze herinnert je ook aan St. Franciscus die zijn zonnelied dichtte. De buxus doet je denken aan Palmzondag, maar ook aan St. Clara die van de bisschop een palmtakje kreeg als teken van goedkeuring en zich op die dag bij Franciscus voegde. De mierikswortel met zijn scherpe smaak wordt gebruikt bij het Joodse paasmaal en verwijst zo naar de bittere slavernij in Egypte. En ga zo maar door.

Zo wil deze hof de lof verkondigen van God en de verhalen vertellen van mensen die God hebben gezocht.

De *Hof van Lof* wordt onderhouden door een groep enthousiaste vrijwilligers en wacht op uw belangstellend bezoek.

De bezoekenagenda voor 2016 wordt door de beheerders van de kloostertuin in januari 2016 bekendgemaakt.

Ons bezoek gaan we brengen op een vrijdag in juni 2016.

De datum wordt ver van tevoren gepubliceerd.

AANMELDEN - PRAKTISCHE REGELS

Het *algemene e-mailadres* van de werkgroep *Kerk-Anders* voor aanmeldingen, vragen en/of opmerkingen is:

werkgroepkerk.anders@gmail.com

Wilt u zich aanmelden voor een activiteit van *Kerk-Anders*? Houdt u dan rekening met de volgende regels.

- Aanmelden graag zo spoedig mogelijk, bij voorkeur per e-mail.
- Indien aanmelden per e-mail niet mogelijk is, dan kunt u dit altijd doen bij één van de werkgroepleden. Telefoonnummers vindt u op blz. 3.
- Tip: in het Programmaoverzicht op de blz. 4-5 kunt u desgewenst noteren voor welke activiteiten van *Kerk-Anders* u zich hebt aangemeld.
- De opgaven voor deelname aan een activiteit worden verwerkt in volgorde van binnenkomst. Een aantal activiteiten is gebonden aan een maximaal aantal deelnemers. Dit staat in principe bij het onderdeel genoemd.
- Het is voor deelnemers en ook voor de organisatie van *Kerk-Anders* prettig als u zich inschrijft. Is verhindering onvermijdelijk, meldt u dit dan als het kan even aan één van de leden van de werkgroep (zie blz. 3).
- Bij een aantal activiteiten is deelname gratis. Soms wordt er een persoonlijk bijdrage gevraagd. Ook dat is in dit boekje vermeld.
- Bij buitengaatsreizen zoals een stedentrip, zijn alle kosten uiteraard voor eigen rekening (als er met meerdere personen wordt gereden, worden autokosten onderling verdeeld).
- Met ingang van dit seizoen stellen we u in de gelegenheid een vrijwillige bijdrage te leveren aan de koffie/thee die tijdens de avonden geschonken wordt. U zult op de bar een koffiepot vinden waarin u uw bijdrage kunt achterlaten.

FLITSBERICHT

In het komende jaar is het mogelijk dat u af en toe een e-mailbericht krijgt met de flitsende naam FLITSBERICHT. Regelmatig kan het gebeuren dat er, als ons nieuwe programma klaar is, er nog weer iets voorbij komt waarvan we denken: "Dat zou echt iets voor *Kerk-Anders* zijn geweest". Dan biedt internet uitkomst. Aan alle e-mailadressen in ons bezit sturen we dan een bericht over deze activiteit.

Hopelijk lukt het ons in de komende tijd weer om zo af en toe een FLITSBERICHT aan belangstellenden door te sturen.

